

İhracat İstisnası

Mal ve hizmet ihracatı:

Madde 11 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) (Değişik: 4/6/2008-5766/12 md.) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin

hizmetler, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler, serbest bölgelerdeki müşteriler için

yapılan fason hizmetler ve karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları

çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri,

b) Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satın alarak Türkiye dışına götördükleri

malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı

anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur.

(Ek: 28/12/2001-4731/5 md.) Türkiye'de ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi

bulunmayanların taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak satın alacakları mal ve hizmetler ile

fuar, panayır ve sergilere katılımları dolayısıyla satın alacakları mal ve hizmetler nedeniyle

ödedikleri katma değer vergisi, karşılıklı olmak kaydıyla iade edilir.

(Ek paragraf: 16/6/2009-5904/11 md.) 14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun

kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin

yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci

maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler

nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur.

(Ek: 28/12/2001-4731/5 md.) Maliye Bakanlığı iadedden faydalanacak mal ve hizmetler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

c) (Ek : 3/6/1986 - 3297/3 md.) İhraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez.

Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu

vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay

içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunur.

İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan

vergi tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü

Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte tahsil

olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların Vergi Usul Kanununda belirtilen

mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilmemesi halinde, tecil edilen vergi tecil edildiği tarihten

itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine

göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.6 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle bu alt bentte yer

alan "gecikme zammının % 50 fazlası ile birlikte" ibaresi "gecikme zammıyla birlikte" olarak değiştirilmiştir.

6Tecil veya terkin edilen bu vergiler hakkında ihracatçılar bakımından bu Kanunun 32 nci

maddesi hükmü uygulanmaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek Katma Değer Vergisi, ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan fazla olamaz.7

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır. İade veya tecil olunacak vergi miktarı, mükellefin ilgili dönem beyannamesinde yer alan bilgiler mukayese edilmek suretiyle hesaplanır. (Ek: 9/4/2003-4842/21 md.) İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar

nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten

itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun

görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.

2. (Değişik : 3/6/1986 - 3297/3 md.) Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Katma Değer Vergisi tahsil edilmeden teslim edilecek mal miktarını; ihracatçı ve ihracatçıya mal teslim

edenlerin her biri için bir önceki yıl iş hacmi, cari yıldaki işlemler ve vergi alacağının emniyet

altına alınması amacıyla gerekli görülen hallerde sınırlamaya ve bu istisnaların uygulamasına

ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespiti yetkilidir.

İhracat teslimi ve yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler:8

Madde 12 - 1. (Değişik: 18/2/2009 - 5838/11 md.) Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya veya

27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına

göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya

bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili

gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye

veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu

mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antrepasına konulmalıdır. Teslim

konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki

firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi

durumu değiştirmez.

Yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye,

Bu fıkroda yer alan "ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan miktardan" ibaresi,

16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun 59 uncu maddesiyle "ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre

hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra

kalan tutardan" olarak değiştirilmiştir.

8

29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle; bu maddenin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine

“serbest bölgedeki alıcıya” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına” ibaresi ve (b) bendine “vasıl olmalı ya da” ibaresinden sonra gelmek üzere “gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya” ibaresi eklenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu hükmün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

7konulacak malın cinsi ve miktarı ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye, Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yetkili gümrük antrepolarının işleyişine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca belirlenen esaslara uyulmaması halinde ziyaa uğratılan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

3) (Ek: 4/6/2008-5766/12 md.) Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır.

b) Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İthalat İstisnası

Madde 16 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) Bu Kanuna göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,

b) (Değişik : 27/1/2000 - 4503/1 md.) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç] geçici ithalat ve hariçte işleme

rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya

müstesna olan eşyanın ithali, (Bu Kanunun 11 inci maddesinde düzenlenen ihracat

istisnasından yararlanarak ihraç olunan ancak, Gümrük Kanununun 168,169 ve 170 inci

maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için,

bu eşyayla ilgili olarak ihracat istisnasından faydalanılan miktarın gümrük idarelerine

ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.)²³

c) (Değişik : 25/12/2003 - 5035/7 md.) Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mallar,

2) (Değişik: 27/1/2000-4503/1 md.) Gümrük Kanununa göre geri gelen eşyanın

dışarıda bir işleme tabi tutulması veya asli kısmına bir ilave yapılması halinde eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Hükümler

Gümrük makbuzu:

Madde 47 - İthal sırasında alınan Katma Değer Vergisi gümrük makbuzunda ayrıca gösterilir.

Düzeltilme işlemleri:

Madde 48 - Bu Kanuna göre vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alınmamış veya eksik alınmış Katma Değer Vergileri hakkında Gümrük

Kanunundaki esaslara göre işlem yapılır.(Ek cümle: 16/7/2004-5228/18 md.)

Ancak, indirim

hakkı tanınan işlemlere konu eşyanın serbest dolaşıma girdiği tarihin içinde bulunduğu veya

sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak vergi dairesine verilen beyannamelere göre

ödenen katma değer vergisi (sorumlu sıfatıyla ödenenler hariç), ithalde hiç ödenmemesi veya

eksik ödenmesi nedeniyle tahsili gereken katma değer vergisinden düşülür.

(Ek fıkra: 3/6/1986 - 3297/14 md.) İthal edilen eşya ile ilgili olarak; katma değer

vergisinden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan katma

değer vergisi, indirim hakkına sahip olmayan mükelleflere, Gümrük Kanununa göre iade

olunur.

29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Maliye ve Gümrük

Bakanlığı" ibaresi "Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına göre defter tutan

mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya"

şeklinde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu düzenlemenin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe

girmesi hüküm altına alınmıştır.

100Teminatlı işlemler:

Madde 49 - Gümrük Kanunu ile diğer kanunlar gereğince gümrük vergisi teminata bağlanarak işlem gören her türlü madde ve kıymetlere ait Katma Değer Vergisi de aynı usule tabi tutulur.

(Ek ikinci fıkra : 4/5/1994 - 3986/14 md.; Mülga : 22/7/1998 - 4369/82 md.)

(Ek : 27/1/2000 - 4503/2 md.) İhraç edilecek ürünlerin imalinde kullanılacak maddelerin ithalinde ödenmesi gereken katma değer vergisini teminata

bağlatmak suretiyle

işlem yaptırmaya, teminata tabi işlemleri tespit etmeye, teminatın türü, şekli ve miktarı ile

uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Muhatap:

Madde 50 - 1. Gümrükte tarhedilen Katma Değer Vergisi, tarh sırasında hazır bulunan mükellefe, kanuni temsilcisine, adına hareket eden komisyoncusu ile gümrük veya

geçiş işlemine muhatap olanlara tebliğ edilir.

2. Bu tebliğ üzerine açılacak davalar için Gümrük Vergisinin tabi olduğu usul ve esaslar

uygulanır.

Matrah farklarına uygulanacak işlemler:

Madde 51 - Mükelleflerin ithalde beyan ettikleri matrahla tahakkuk veya inceleme

yapanların veyahut teftiŖe yetkili kılınanların buldukları matrahlar
üzerinden hesaplanan vergi
farkları hakkında Gümrük Kanunu uyarınca Gümrük Vergisindeki esaslar
dairesinde ceza
uygulanır.

Maktu vergi:

Madde 52 - Gümrük Vergisinin maktuen alındığı hallerde, tek ve maktu tarife,
ithalde
alınacak Katma Değer Vergisi de dahil edilmek suretiyle tespit olunur.